

A MUNKA

XVIII. évfolyam, 32. szám.

Ára 16 fillér

Salgótarján, 1940 augusztus 3

Revízió. Cigányzenészeink panasza.

Még nem mult el két éve, hogy a félárbócon lengő országzászló rövid időre a magasba szökken. Az elszakított országrészek szobrai előtt megható és lélekemelő ünnepség foly le. Észak szobra előtt adottegymásnak találkoztak a magyarok. A gyászt, ünnep szakította meg két évtized után. Visszatért észak magyarsága, hazajött oda ahonnan lelkiismeretlen és csalárd módon letépték. Azután ismét a gyász és a munka napjai következtek. Sokat kell dolgoznunk és még többet kell dolgoznunk kitartóan, összeszorított fogakkal előre verkednünk magunkat, lépésről lépésre, hogy visszaszerezhessük mindazt, ami bennünket jogosan illet és, ami ezer éve a miénk.

Most úgy érezzük, hogy ismét közeleg az ünnep napja. Talán már nemsokára felsorakozunk, hogy ismét ünnepeljünk és most Kelet szobra előtt. Erdély népe, Erdély magyarságának két milliós tömege várja, lesi a napok mulását, mely egyre közelebb hozza őket hozzánk, a testvérhez, a magyarhoz, hogy azután csak rossz álmoként maradjon vissza a több, mint két évtizedes elnyomás, szenvedés és keserűség emléke. Mi pedig szeretettel, örömmel várjuk őket, hogy azután együtt és egymásért dolgozva, jó testvéreként maradjunk együtt az idők végtelenjéig.

Megjártuk az utat és ebben nagy segítségünkre voltak barátaink, Németország és Olaszország. A két tengelyhatalom, melyekhez bennünket magyarokat hosszú barátság fűz, úgy, hogy a tengely részévé is váltunk, sorsdöntő harca előtt időt talált arra, hogy rendezze Délkelet-Európa és a balkáni félsziget helyzetét, hogy ott is megszilárdítsa a békét és olyan helyzetet teremtsen, amely azután hosszú időkre kizárja a lehetőségét annak, hogy a világnak ezen a részén ismétlődjen fegyverek nézzenek egymással farkasszemet. A tengelynek ez a munkássága, amely Európának ezen a részén a térképet vér nélkül változtatja meg, mutatja az erőt és hatalmat, mely az eddig elért eredmények után is méltán megilleti. Anglia és Franciaország diplomáciája elvesztette erejét és hatékonyságát ezen a területen s ezzel meg is szűnt a lehetősége annak, hogy az ott élő nemzeteket egymás ellen hangolhassák. Románia volt a francia és angol hatalom képviselője és előre tolt erőssége. A német hadisíksereg és az olasz hadbalépés azonban meggondolásra késztették a román külpolitikát és egyre inkább előtérbe került a tengelyhez való közeledés gondolata, amit Beszarábia elvesztése még inkább megérlelt annál is inkább, mert a nagyhatalmat játszó Románia tudatára ébredt, hogy egyedül maradt és egyszerre elvesztette az addig sokat emlegetett biztonságarányát. Legutóbb is ezt látszanak

Nem elég, hogy az utolsó két évtizedben a cigányzenészek az általános népszerűségéből, hogy a báli mulatságokról, tánclokalkokból kiszorították a jazzzenészek; nem elég, hogy a felnőtt és a növekedő ifjúságnál veszítette el lelki táját, mert az ifjúságot természetesen az ösztönös ujszerűség hajtja a szakszón és a bendzsó felé; eléggé elszomorító jelenség, hogy az idősebb generáció is megtagadja emlékeit, tradícióit, hagyja veszni, éhkoppal küzdeni, szociális ügyosztályok listáinak számaivá tenni azt a zenés cigányzenét, mely megaranyozta ifjúságát; nem elég, hogy kormányintézkedések is korlátozták a kávéházi és vendéglői cigányzenészek zárójelét s elvették tőlük éppen azt az időpontot, amikor a vendég már jobbkedvre hangolódva, bőkezűbben kezdené nyújtani a honoráriumot, hanem most mindezekhez még további anyagi sérelem érte a cigányzenészeket.

A napokban felkeresett minket a helybeli cigányzenészek küldöttsége s eladta, hogy a Salgótarjáni Ipartestület vendéglős szakosztálya legutóbb úgy határozott, hogy a cigánybandának eddig esténként juttatott fixkeresetét, mely abból állott, hogy a primás egy pengőt, a banda többi tagja személyenként 30 fillért kapott, ezentúl nem fizetik a vendéglősök. Kivételt képeznek a „Pannónia”, a „Nemzeti” kávéházak és a Jancovich-féle vendéglő tulajdonosai.

A vendéglősök ezt az antiszociális határozatot valószínűleg azzal indokolták: meg egymásközt, hogy ezt a napi 2-50, 3-50 pengős rezsit nem bírja a mostani megcsappant üzleti forgalom. Lehetséges, hogy igazuk van, legalább is abban, hogy az üzleti forgalom tényleg megcsappant az utóbbi időben s ehhez a dekonjunkturához még hozzájárult az élelmiszerek árának nagymértékű emelkedése, melyet a fogyasztókra teljes egészében, a forgalom még nagyobb mérvű megcsappanásának veszélyeztetése nélkül áthárítani nem mer-

nek. A napi kiadások csökkentésénél tehát odanyultak, ahol a legkönnyebb: a védtelen és a bizonytalan, szűkös keresetre ráutalt cigányzenészeket vonták meg az inséges, nehéz időkben azt az alalmaznaszerű fixet, mely ezeknek az embereknek ha nem éppen a megélhetési bázist, de azt a kereseti alapot képezte, melynek révén bizonyos fokig a vendéglősök munkavállalóivá s ezáltal az OTI tagjaivá lehettek. Jól tudják a vendéglősök, hogy erre a határozatukra a cigányzenészek semmiféle retorzióval felelni nem tudnak, mert rá vannak utalva a vendéglősre, melyek hivatásuknak munkahelyei s éppen ez a ráutaltság ríktószinű szépséghibát ad a határozatuknak.

A cigányzenészek sohasem volt kárára a vendéglősnek, hanem mindig csak a hasznára s a vidéken főleg nem az élelmiszerek, hanem az italok nagymérvű fogyasztásához járult hozzá. Már pedig a mi vendéglőseink hosszú évek óta nem nagyon szerénykednek az italok árának kalkulálásánál s főleg nem a bornál, mely sok fajtájánál fogva a fogyasztók által szinte ellenőrizhetetlen s a leg-szerényebb „csigere” sem tiltakozik a ki-tüntetés ellen, ha árban a közepesztályba sorozzák. A fogyasztók a cigányzenészek vendéglősökben a magas italárakat nagy-résben azért vették hallgatag-tudomásul, mert abba beleértették a muzsikára eső rezsit is és ezt mindig nagybobbának képzelték el a valóságnál. A vendéglősök tehát mostanra éppen „elkőnyvelik” a muzsika rezsivel kalkulált árakat, az abból eredő fogyasztástöbbletnek hasznát is, a muzsikát azonban elfogadják ingyen, illetve a fogyasztók zsebének terhére a koldusszegény cigányzenészekről, kik elvesztvén a fixkereseti alapot, ismét a városi szegényalapra, közsegélyre lesznek utalva s lépten-nyomon kényszerülnek a városi szociális ügyosztály ajtaján kopogtatni.

Nem tudjuk, van-e tudomása a polgármesteri hivatalnak, mint elsőfoku ipar-

hatóságnak erről az antiszociális, szépséghibás határozatról s van-e törvényes módja ennek méltányosabbá tételéhez, vagy megsemmisítéséhez, de úgy érezzük, hogy ez a határozat a mai idők szociális szem-köréhez méltatlan és méltatlan a salgótarjáni vendéglősiparhoz is, mely az ország többi vidéki vendéglősipar — forgalmához viszonyítva — őszintén szólva — nem panaszkodhat meg.

A cigányzenészek faji mentalitásuk-nál és szegénységükkel fogva képtelenek a szervezkedésre s ezért kiszolgáltatottak ennyire. A közönségtől hathatós védelmet szintén nem várhatnak, annak elég a maga baja mostan, egyedül a közhatóság az, amely védelmébe vehetné őket. A védelmet pedig nemcsak a napjainkban annyira kihangsúlyozott szociális szempontból érdemlik meg, hanem abból a szempontból is, hogy szinte egyedül, magukra hagyatva állanak abban a küzdelemben is, mely a magyar népzene és a nemzetközi jazz-muzsika között két évtized óta folyik. Ugyászólva egyedül ők küzdenek becsülettel ma a magyar nótá integritásáért, egyedül ők kertészkednek a magyar népzene minden zenei fak-tortól elhanyagolt, sőt elkerült, majdnem töretlen ugarán.

De minden érveléstől eltekintve, közhatóság, vendéglősipar és közönség előtt, ha már az egyéni emlékek és tradíciók nem is számítanak, lebegjen szemük előtt ezekben a történelmi időkben az a tudat, hogy a magyar nóta és a magyar cigányzenészek az a nemzeti erő, amely az erőszakos határokon keresztül-csapva, egy érzésben forrasztja össze az egymástól elszakított magyar sziemeket s az a nagy nemzeti erő az, amely tettekre buzdítja a megkínzott, elkéséredett magyar lelkeket.

A mindenkor hazafiasan gondolkodó salgótarjáni vendéglősiparnak talán ez az erkölcsi haszon is megéri, a cigányzenészekről megvont rezsitöbblet visszaállítását.

(—any.)

Virágosítsuk városunkat!

igazolni a sorozatos kormányátalakítások.

A román államférfiak megjár-ták Salzburgot és Rómát. Mindkét helyen világosan és felre nem érthetően tudomásukra hozták, hogy a tengelyhez való idomulásnak elengedhetetlen feltétele a területi revízió végrehajtása. Nem képzelhetők el ugyanis, hogy Románia, ez a mesterségesen felduzzasztott állam, mely a világháborúban az eredményes kiválasztás politikája után csatlakozott az antanthoz, és Németország világháborús szövetségeseinek és azóta is barátainak testéből területrészeket szakított le magának, most egyszerű köpenygyöngyözéssel továbbra is birtokolhasson jelentős magyar és bolgár területeket.

Románia kénytelen volt tudomásul venni, hogy rövid időn belül tárgyalásokat kell kezdeményeznie Bulgáriával és Magyarországgal a területátadásokról. Számos külföldi forrásból egyöntetűen azt ahírt közlik, hogy a dobudzsai kérdés elintézésére Bukarestben kezdődnek majd meg a tanácskozások, Erdély ügyében pedig Aradon találkozik majd a kinevezendő román-magyar bizottság. Azt is tudják, hogy Aradot a románok erre az

időre jelképesen már ki is üritik.

Bár a tanácskozások pontos ideje még ismeretlen, Romániában már is megkezdődött az évtizedek óta tulon-tul ismert metódusok szerinti aknamunka, hogy azoknak sikerét már eleve lehetetlenné tegyék. Románia még mindig abban a hiszemben van, hogy minden

egy elhúzott nap számára előnyt jelent. A tengelyhatalmakat azonban megteveszteni nem lehet. A tanácskozások eredménytelensége esetén maguk döntenek — ennek a döntésnek pedig Magyarország a tengelyhatalmak része, nyugodtan nézhet elébe.

Könyvismertetés.

A magyar gyermeknevelés könyve. Kisdedovodák, napközi otthonok, gyermek-menhelyek és családok egészségügyi, pedagógiai és gyakorlati útmutatója a gyermek játékos foglalkoztatásában. Szerkesztette Héjji Erzsébet és Lintorné Fittler Vilma. Munkatársak:

Egészségügy: dr. Lerosz Dezső egyet. m. tanár gyermekorvos.
Nevelésügy: Fábán Erzsébet ny. paed. tanár.
Testnevelés: Lengyelé Laczkó Katalin testnevelő tanár.
Dalolás: Percel István tanító, dalszerző.
Gyakorlati pedagógia: Kajárik Sándorné és Tömör Mária.
Kisdedirodalom: Gyengéné, Jászayné, Vajda Marietta.
Képek rajzai: Vass János iparművész. Számos képpel, hangjeggyel, rajzzal, táblázattal. A Székesfehérvári Minerva-nyomda kiadása. Terjedelme 20 lv.
A munka célja: a vidéki ovodai

viszonyoknak megfelelő, egységes egészségügyi és nevelési normák nyújtása, melyek meg is valósíthatók; anyaguk a 3—6 éves gyermek értelmének és szókincsének megfelel, a magyarságot szolgálja: nyelvben, dalban, játékokban, kézimunkában, népi szellemben.

A szép kiállítású, értékes, eredeti és sokoldalú, gyakorlati szakértelemmel, szeretettel és lelkesedéssel megírt munka kitűzött helyes céljainak elérésére mindenben alkalmas. Gárdájának minden tagja tárgykörének ura, képzett elméleti és gyakorlati szakember. A mű biztos útmutatást nyújt az egészségvédelmi irányban nemrég átszervezett ovodák egészségügyi és pedagógiai szempontból egyaránt megfelelő vezetésére. Tájékoztítja az ovónőket szakmájuk haladásáról. Egyben méltó minden szülő és pedagógus érdeklődésére, mert a családi és nemzeti élet alapvető problémáinak helyes megoldását adja.

Dr. Zemplényi Imre,

Termésértékesítés.

(B.E.) A magyar élet minden vonatkozásában, évről-évre, a magyar föld termésének bő vagy szűk eredményeihez igazodik. Természetes, hogy gazdaságszervező munk nehezen várta már, hogy ez évben is megjelenjen a termésértékesítési rendelet, amely voltaképpen alapja egész nemzetgazdaságunknak.

A kormány most megjelentetett rendelete természetesen ez idén is határozott szabályok közé fogta az elsőrendű gabonafélék, a buza, a rozs, a kétszeres és a zab forgalombaboztatását. A kormányrendelet, amely a hivatalos lap vasárnapi számában jelent meg, a buza árárt huszonhárom pengőben állapította meg, míg a rozs ára 19 pengővel, a zab 20 pengő 70 fillérrel indul és a kereskedők és a malmok csak új jogositvány alapján vásárolhatnak.

A kormány rendelkezése figyelemmel van az általános nemzetközi helyzetre és figyelemmel van arra, hogy Magyarország ez évi magtermése, a kemény tél és az azt követő természeti csapások következtében nem váltotta be az 1940 évi terméshez fűzött várakozásokat. De figyelemmel van az agrártársadalom érdekei mellett a nagy magyar közösség érdekeire is, éppen ezért a termésértékesítési rendelet igyekezett megtalálni azt a jó közepet, amely harmóniát teremtet a termelő és a fogyasztó érdekei között.

Az új termésértékesítési rendelet minden vonatkozásban szem előtt tartja a szociális szükségleteket. Kiemelkedő rendelkezése, hogy a megvételre felajánlott búzát, rozst, kétszerest vagy zabot az arra rendelt szervek, tehát a Futura és a Futura bizományosai, kötelesek megvenni. Az árak a múlt évi áralakulásnak megfelelően ezidén is emelkedők és a megszabott árak nyugati határállomásra, Budapestre, dunai állomásokra, Szolnokra és attól délre fekvő tiszai állomásokra, tizenöt tonnás vasúti kocsikba, illetve uszályba rakva értendők. A termelő érdekeit védi az az intézkedés, amelynek értelmében a buza minimális ára bármely feladó állomáson a rögzített árnál 150 pengővel alacsonyabb nem lehet. Gondoskodás történt a minőség értékelésére is, amennyiben a minőségi felár méter-mázsánként 50 fillér.

A termelő és fogyasztó társadalom egyként megnyugvással veszi tudomásul az új termésértékesítési rendelet ama megállapítását, hogy továbbadás céljaira csak a Futura és annak bizományosai, valamint azok a kereskedők vásárolhatják meg a terményeket, akiket a keres-

kedelemügyi és közlekedésügyi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve feljogosít. Ma nehéz időkben élünk, fel kell készülnünk minden eshetőségre és a rendelet számol minden eshetőséggel. A készletgazdálkodás céljainak megfelelően tehát a termelők és a feljogosított vásárlók a készleteket bejelenteni tartoznak, a malmok pedig évi szükségletük egytizenketted részét állandóan készletben kötelesek tartani. Az viszont önként értendő, hogy a rendelet szigorú szankciókkal tiltja el a búzának takarmányozási vagy szeszlovási célokra felhasználását.

Gimnáziumunk értesítője

„A salgótarjáni magyar királyi állami gimnázium, a VI–VIII. osztály reál-gimnázium, az V. osztály kereskedelmi középiskola” első évkönyve gazdag tartalommal és tetszetős külsőben jelent meg. A címlapon látható a Fayl Frigyes festőművész-tanár által tervezett intézeti címer pajzs tetején örökké égő Vesta-tűz, körülveve „Lucem contra noctem” (világosság a sötétség ellenében) jelmonddal. Méltó címer és jellege az intézet sokat ígérő fejlődéséhez. Fenséges gondolat az intézet „exlibris”-e is, szintén Fayl tanár műve, mely a „Patrona Hungariae” oltalma alatt a szószéken ígét hirdető tanárt ábrázol.

A címlap után a tragikusan elhunyt, nagynevű költőnknek, Juhász Gyulának kéziratnyomásban közölt, eddig ismeretlen prologusa következik, melyet az intézet elődje, a magángimnázium önképzőkörének 1926. évben megtartott nyilvános ünnepélye számára írt. A költemény, amint azt alatta az iskola tanári testülete mondja: „szózat az elnyomott népek infernójában győtrődő trianoni magyarsághoz, — szózat a szebb jövő letéteményéhez, a magyar ifjúsághoz. A verset szimbólumként helyeztük el első évkönyvünk első lapján. Szimbólum itt a salgótarjáni magángimnázium diákjai számára írt vers, hogy iskolánk elődjének, a salgótarjáni magángimnáziumnak nemes tradíciót hűséggel meg fogjuk őrizni, hogy azok továbbra is izzó fiatal magyar lelkek öntőtegyei legyenek. Szimbólum első évkönyvünk első lapján egy magyar költő verse, hogy iskolánkat az alkotó magyar szellem templomává és hitvalló szószékévé avatjuk.”

A kenyérmagvak iránt ma világszerte nagy az érdeklődés. Majdnem ott állunk, legalább is európai vonatkozásban, hogy a kereslet meghaladja a kínálatot, éppen ezért van nagy jelentőségű egyensúlyozó szerepe a magyar kormánynak minden irányban gondoskodó rendelkezésének, amely gátat vet mindenféle méltánytalanságnak. A termelő megkapja egész évi nehéz munkájának tisztességes ellenértékét s a fogyasztó biztosítva van afelől, hogy a háborús viszonyok ellenére sem szőkhetik fel megfizethetetlen magasságba a nélkülözhetetlen kenyérmagvak ára. Szociális és gazdasági szempontokat elégit ki a kormány legújabb rendelete, amely biztosítja a magyar gazdasági élet zavartalanágát.

ÁTHELYEZÉS MIATT AZONNAL ELADÓ VAGY BÉRBEADÓ FŐ-U. 103/A ALATTI HÁZ.

az intézet új célkitűzésének mintegy bizonyítékként, hogy „az erkölcsi, értelmi és testi nevelés hármassága az esztétikai neveléssel egészült ki.”

Ezt követi három pedagógiai tanulmány, Dr. Gerhauser Alberttől: „Az újabb német bidermájér kutatás magyar tanulságai”, Dr. Molloy Károlytól: „Bors Sámuel magyar nyelvpályázata 1825-ben” és Pénzes Zoltántól: „Helyesírás és gyorsírás” címen. Mindhárom tanulmány nemcsak az ifjúságnak, hanem a felnőtteknek is alapos ismeretbővítésül szolgálhat és íróik magas készségéről tesz bizonyosságot.

Foglalkozik az évkönyv még az intézet elődjének, a magángimnáziumnak történetével, ismerteti az államosítással kapcsolatos rendeleteket, majd felsorolja dicséretes részletességgel az 1939/40.-ik, első tanévnek különböző eseményeit, a tanári testület tudományos, irodalmi, művészeti és társadalmi munkásságát, az ifjúsági hat egyesületnek működését, rendkívüli tanfolyamokat, a 216 tanulóra vonatkozó statisztikai és előmeneteli adatokat s végül részletes tájékoztatást nyújt a jövő tanévre vonatkozólag.

A 90 oldal terjedelmű és kimerítő tartalmú évkönyvet Dr. Gerhauser Albert m. igazgató állította össze mindenre kiterjedő figyelemmel és ügyszeretettel s a csinos kivitelért és tisztá, szép nyomásért Végh Kálmán nyomdáját illeti ejismerés.

(—ány.)

A hadak nyomában.

Még, aki végigküzdötte a világháborút és része volt sok nagy ütközet nyomát alaposan megvizsgálni, annak is csodálkozással kell megállapítania, hogy ma még tökéletesebb a pusztulás ott, ahol komoly összecsapásra került sor. Évekig tartó szorgalmas munkával lehet majd csak helyre állítani mindent úgy, ahogyan volt, de az újjáépített holt tárgyak közé már nem lehet visszavarázsolni azokat a tízezreket, akiknek legnagyobb részük élete dele előtt áldozta fel magát a becsület mezején.

Nekünk nem kell külön megmagyarázni, hogy mit jelent a veszített háború. Minket Trianonban 1920 június 4-én sirba akartak fektetni, de ellenségeink terve nem sikerült, mert kormányzó urunk

bölcs és előrelátó vezetésével nemcsak talpra álltunk, hanem még meg is erősödünk. A most dúló harc előrelátható veszteségei magukon tapasztalhatják, hogy mit jelent a megalázás, lekicsinylés, testi-lelki alacsonyabbrendűség érzése a diadalmas győzelem szemben. Mi nem vagyunk kárvándók, bosszunkat sem akarjuk kitölteni senkin sem, hanem egyszerűen tudomásul vesszük hideg fejjel és a sokat szenvedett nagymultu nemzet jövőbe vetett hitének biztosságával, hogy forgandó a sors. Ma neked, holnap nekem, éppen azért tudunk mértéket tartani a sikerben is, meg a gyászban is.

A nemzetek sorsát férfiak irányítják, tehát viselkedjünk is férfiasan.

Vatha úr szállásán.

Írta: Kisigmándy Géza.

A bálháromkúti Vatha-szállás nagyobbik szobájában naptámadta óta szakadatlanul folyt a halk tanácskozás. Még akkor is serényen beszélgettek, amikor délből felszolgálták az illatozó huslevest és a rengő tehénlőgy illata összevegyült a reszelt torma csipősségével. Levente vezér, a messze orosz földről hazatért fejedelemfi szálla alakja kiegyenesedett, amikor kipergett pörge fekete bajusza alól a megrágott szó:

— Itt pedig minden bajnak-nyavalyának az ujhítú idegenek az okai. Velük kell először leszámolnunk.

Vatha vezér habzó seritált töltött a mives fakupákba. Senki sem mondta, de amikor egymásra köszöntve kiitták az üdítő italt, ez a gondolat pecsételődött meg mindnyájuk lelkében.

— Nekem is csak az a vélekedésem — törölte meg a fiatal Nyék a bajuszát — hogy menten jobbra fordulna minden, ha magunkra maradhatnánk.

— Megbontották a magyarságot — dohogott Mike táltos, akinek bozontos szemöldöke úgy remegett a haragtól, ha csak gondolt is az Új Isten simaszavu táltosaira, mint amikor a felgerjedt pulyka egyhelyt toporog és rezgeti gyönyörű tollát. — Amíg egy volt az Istenünk, egy volt az akaratunk és erőnk is.

Csak urnak nagyon tetszettek az öreg kijelentése, mert igencsak bölögtatott rá, aminek viszont az lett a következménye, hogy felbízta a táltost.

— Nem tudok kettőt se lépni, hogy ne botoljak idegenbe. Nem elég az a fü-

szálnyi idegen vitéz, akit még Géza fia Vajk ur csodított ide, hogy féken tartsa az elégedetlenkedő magyart?

— Az én földemen uralkodnak a Herderikek is — csapott le az asztal kemény lapjára Merse fia Bodrog, aki pedig jó tizenöt esztendeig Szent Benedek rendjében frater Hilariusként imádkozott az Új Istent, akit Krisztusnak neveztek hívei. Ha valaki tudja, hát az én vagyok, hogy mit rontanak itt ezek a jöttmentek.

— Ki akarják forgatni a magyart a természetéből — dörmögte Nyék és a kupa után nyult.

— A napnyugati jövevények az alázatos Istenről beszélnek — csattant fel Mike táltos. — Én nem tudok velük perbe szállni, mert nem értem a tudományukat, csak annyit mondhatok, hogy amilyen az Istene, olyan a nép. A mienk pedig a harcos, kemény és bosszuálló. Amíg ilyen volt minden magyarnak az Istene, addig félték és rettegték a magyar kardjától, nyilatától és hajrázó rohanásától, de amióta Vajk ur táltosai lebeszéltek a magyar oldaláról a kardot, azóta kutyába sem vesznek.

— Osztokodna a császár felettünk, ha az orrára nem ütnénk! — bahotázott az egykori bencés barát. — De nem vált németté a vérünk a kolostorban.

Igy váltogatták a szót hol halkabban, hol meg erősebben, aszerint, ahogy a seritált, meg az indulat megszabta.

Levente vezér, a csuffá tett Szár László fejedelemfi idegenbe menekült legkisebb fia csak hallgatta a ki-kirobbanó vélekedéseket és meglepődéssel állapí-

totta meg, hogy bőségesen akad olyan, akire számíthat Péter király ellen támadt harcukban. Mert András bátyja, akit orosz földön bevettek ugyan Krisztus egyházába, amikor leöntötték fejét az élet vizével, erősen az Új Isten pártján áll, de hát mindenki tudja, hogy először a velencés Pétert ki kell verni császárostul együtt, azután majd magunk között elintézzük a többi.

— Én még azok közül való vagyok, akik sohasem hajtottak fejet — mondta Vatha ur csendes szóval a mellette ülő fejedelemfinek, aki ráemelte nyílt tekintetét. Belelátok a lelkedbe nagyuram. Tudom, hogy mit forgatsz az elmédben. Ránk mindig számíthatasz. Mi még a régiek vagyunk.

— Minket nem ingattak meg az idegenek megejtő szavai — szólt közbe Bély, a rettentő erejű, de galambszelid-ségű ifjú, aki csak akkor tüzesedett neki, ha mások adták eléje a szót. Mond meg Andorás fejedelemnek, hogy ott leszünk egy szálág a német császárral való leszámolásában, de utána...

Akkorát akart mondani, hogy bele-sült. Az öreg táltos segített rajta.

Itt más nem uraskodhatik. Elég az idegenből. Nem a gyűlölet szól belőlem, mert minden embert az Isten teremtet és azokban az ujhítúekben is bőségesen akad magyar, tehát nem izghatnak atyafiaink ellen, mégis úgy véleksem, hogy gyökereztül ki kell tépni közülünk azt, aki éz Új Isten mellé szegődött.

Bélynek tetszett a gondolat. Nyék is osztózott vele, de az egykori bencés barát félszkelődni kezdett, amit Levente észrevett.

Bodrog akar valamit mondani —

hívta fel rá a figyelmet, mire minden szem az egykor féltelmetes hírű nyilazó fiára szegeződött.

Igazságot adok Mike táltosnak — komolyodott el a hangja. — Nem maradhat ez a nemzet erős, ha megoszlik még az Istene miatt is. De vigyázzunk, mert akibe tökéletesen benevelték az új hitet és előződen semmit sem tudott a régi magyar hitről, annak olyan üresség marad a lelkében, hogy abba pusztul bele, vagy pedig saját népe ellenségévé válik.

Mike, Levente és Vatha kényelmetlenül feszengtek. Nem hiába tanult annyit ez a fiú — villant át a táltos agyán a sajtó felismerés — meg is lát olyan láthatatlanokat, amit a mi szemünk mellőz. De azért helyre akarta zökkenteni a beszédét.

Aki pedig annyira megemésztette az Új Istent, az nem méltó arra, hogy magyarnak számítsuk, hanem vesszen el — csikorgatta a fogát tehetetlen haragjában, mert érezte, hogy igaza van az egykori frater Hilariusnak.

Vesszenek az ujhítúek! — rikkan-totta bele a döbbsent csendbe Csák ur, mire Bély és Nyék is nekibátorodott. Felugráltak és úgy követelték, hogy tisztítsa meg Levente nagyur az idegenektől és ujhítú magyaroktól az országot.

Aki elvesztette ősi magyar hitét — dörgött Vatha ur mély hangja — az elvesztette magyar lelkét is.

Ezalatt pedig a szomszédos szobában kezét összekulcsolva csendesben imádkozott Vatha ur felesége és leánya, aki erős hittel kérte a keresztre feszített Új Istent, hogy adjon elegendő erőt a megpróbáltatások elviselésére.

Hírek és különféle

Egyhangú virág.

Nemrég, virágvásárlás közben, a virágüzletben egy különös virágra lettem figyelmes, amelyet sohasem láttam ezelőtt. Nevét nem kérdeztem s nem is érdekelt a neve nagyon. Sokféle színe van ennek az ismeretlen nevű virágnak, szép tarka bokréta köthető belőle: rózsaszínű, lila, halványpiros, kék, fehér, sárga. Én is bokréta-bokréta költő, vázába állítva láttam. Ha megérintjük parányi, finom szirmait, szinte visszariadunk, — száraz, mint a selyempapír, zörgő, mint a szalmavirág, holott nem az, hiszen inkább frissen szedett vadvirágra emlékeztet. Az érintés után azt hittem, hogy balzsamozott, vagy ahogy mondani szokták: impregnált nővény, mert hallottam egyszer, hogy újabb virágokat is lehet eltenni télire, mint a gyümölcsöt. De még sem az. Kiemeltem a vázából néhány szálát s akkor rájöttem, hogy élő növény, szárai frissek, zöldek, nedvdusak, mint minden friss virágé, de szirmai holtak, szárazak, zörgők, illattalanok. Azt is hallottam róla, hogy vízzel telt vázába nem jó tenni, mert legfeljebb szárai rothadnak meg a víztől, de víz nélkül kiszáradnak, olyanokká válnak, mint a szirmok és a csokor évekig is eláll, friss tarka, szép marad. Kínáltak is belőle egy csokorra való, de nem vágytam utána, nem érdekelt tovább.

Miért nem érdekelt többé ez a virág, miért nem tudom szeretni, miért érzem idegennek? Talán mert nincs illata? A kaméliának sincs, a dáliaának sincs, de van egy fehér rózsafajta, azt hiszem Niphetos-nak hívják, ez is illattalan. Mégis szeretem ezeket. Hát akkor, miért nem tud az ember olyan virágot szeretni, amely „évekig is eláll, friss, tarka, szép marad”? Azért, mert a virágnak is, mint minden szépségnek az életben, a mulandóság adj: meg a varázsát: ahol örökkön egyforma a nyár, ott sivatag van; ahol örökkön fehér a hó, ott halott sarkvidék van; ha örökké tartana az ifjúság, nem ragaszkodnánk hozzá oly lángolóan, ha örökké tartana a szerelem, nem vigyáznánk rá oly féltő aggodalommal: jaj, csak el ne muljék!

Minden szépség, minden boldogság csak akkor igazi, ha egy keserű kis cseppje él benne az elmúlás sejtelmének, ettől a keserű kis cseppből lesz édesebb, mámorítóbb, tökéletesebb. Ha nem nézek néha féltőn a virágra: él-e még, szép-e még, nem hervad-e már... különös dolog... semmi örömem belőle és ha tudom, nem kell hervadástól félnem, csak unalmat érzek iránta. Jól van-e ez így, — ki tudja? De, ugylátszik, így kell lennie az életben, amely szintén csak azért oly mámorító, mert nem tudjuk, mikor kell bucsuznunk tőle... —y. —n.

Személyi hír. Dr. Jánossy Ödön vezető rendőrkapitány 3 heti nyári szabadságra távozott, helyettese dr. Bugár János rendőrkapitány.

Új Járásbírói elnök. Dr. Zalan Endre távozásával a helybeli járásbírói elnökévé Dr. Pál József budapesti kir. ítélőtáblai titkár neveztetett ki, aki helyét már el is foglalta.

Talált tárgy. 1940. július hó 23-án a MÁV nagyállomásnál egy férfi karórát találtak, igazolt tulajdonosa a rendőrkapitányságon átveheti a hivatalos órák alatt.

A POLLO MOZGÓ

3-án, szombaton 5, 7 és 9 órakor
4-én, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor
5-én, hétfőn 5, 7 és este 9 órakor.

Hunyady Sándor művének változata
ERDÉLYI KASTÉLY

Fősz.: Páger, Tasnády, Greguss Z.,
Mezey, Vaszy, Timár. Kieg.: M. HIRADÓ.

Aug. 7-én, szerdán 7 és 9 órakor
8-án, csütörtökön 7 és 9 órakor.

Peter Lorre izgalmas detektív filmje

Mr. Moto A KALOZOK SZIGETÉN

Fősz.: Peter L., Jean H., Amanda D.
Kieg.: Új és Fox híradó.

Kinevezés.

A vallás és közoktatásügyi miniszter Csanády Miklós polg. isk. h. igazgatóját Losoncra az áll. polg. iskola igazgatójává nevezte ki és ugyanakkor nevezte Turcsányi Magda polg. isk. tanárnőt a helybeli polg. leányiskolától Losoncra ugyanilyen minőségben áthelyezte.

Az utóbbi két esztendő alatt, amióta a trianoni határok szétroppantak, városunk sok értékes és társadalmi szempontból is hasznos tagját veszítettük el.

Csanády Miklós mint kiválóan képzet tanár városunk kulturális életében is fáradszaktalanul és eredményesen tevékenykedett.

A Kath. Köri dalárdának, másfél évtizede karnagya, a Balassa Társaság zenei osztályának agilis alapító tagja, a nagy társadalmi és egyházi események alkalmából oly gyakran életrehívott vegyeskarnak kiváló megteremtője, aki a sok meg nem értés dacára is rendületlenül szolgált a magyar zenekultúrát igaz meggyőződésből, úgyszólvánból.

Sok, felejtethetetlenül felemelő eseménynek megteremtője, lelkes támogatója volt mindig.

Mint sportember különösen a tenisz egyesületnek volt lelkes éltezője.

Távozás nagy vesztesége városunk közéletének, de meg kell barátkoznunk a felsőbb rendelkezés folytán beálló távozás tényével, mert olyan városban fogja szolgálni ezután a magyar kultúrát, amely 20 esztendőn keresztül vérzett a magyar ügyért hűséggel.

Losonc városába rendelte őt a sors, aki mint menekült, Erdélybe vágyott vissza, de mint hűséges magyar, lankadatlan munkakedvvel foglalta el augusztus elsején új állomáshelyét. Kisértje ottani munkáját is Isten áldása.

Telesége Turcsányi Magda tanárnő a Mansz.-nak, Kath. Nőegyletnek lelkes tagja volt, aki mint tornatanárnő is kivette részét a közérdekű munkából.

Sok szép előadásnak rendezése, betanítása fűződik nevéhez.

Új munkahelyén, ahol gyermekkorát töltötte, bizonyára nem csökkenő lelkesedéssel fogja nemesen értelmezett kötelességét teljesíteni.

Ad multos annos!

Nemes munka.

A szegénygondozó nővérek Rendje most ülte meg bensőséges csendben, az ügyszőz méltó zajtalanságban alapításának 10 éves jubileumát.

Ez a 10 esztendő az áldozatos emberbaráti, önfeláldozó és hálátlan munkának igazi példája.

Emberi fájdalmak, elesettségek, reménytelenségek felemelése, gyógyítás, vigasztalás a Szegénygondozó Nővérek élethivatása.

E krisztusi szociális munka elindítása hazánkban P. Oslay Oswald volt ferencrendi tartományfőnök lánglelkének köszönhető, akit a szerzetesi engedelmeség, a magasztos munka virágba szökkenése után másfelé irányított.

Az ország egész területén százával dolgoznak, fáradoznak a halkszavú és türelmes nővérek, akik csodálatos hivatással teljesítik a terhes feladatot, amikor

az élet hajótöröttjeit és elesettjeit emelik emberi sorsba.

Vármegyénkben a ludányi Anyaház ontja az országot minden részébe a nehéz novíciái élet után a nővéreket, hogy betöltsék hivatásukat: **felemelni a szegényeket!**

Most a belügyminiszter is elismerő szavakkal fordult a Rend felé, amikor az alábbi leíratot intézte az Anyaházhoz:

161.686—1940/IX. sz. a.

„Vitéz nagybányai Horthy Miklósné Ölfelműltatása fővédnöksége alatt álló Szegénygondozó Nővéreknek a Magyar Egri Norma szegénygondozás keretében több mint tíz éven át kifejtett, odaadó, áldozatkész, buzgó önzetlen és eredményes tevékenységeért elismerésemet fejezem ki.

Budapest, 1940. évi július hó 12-én.

Keresztes Fischer s. k.”

Két könyv.

„A Huszárprobléma” és „A hunok története” címek alatt Zsuffa Sándor honvédőrnagy, városunk fia szerkesztésében nemrég jelent meg a sajtóban két mű, mely közelről érdekli a nemzet hadtörténelmét, különösen a lovasságnak, a magyar huszárságnak fejlődését. A szerző rendkívüli gondnal és fáradsággal iramult kutatta fel mindazokat a forrásokat, amelyekkel megvilágíthatja a magyar huszárságnak és elnevezésének eredetét.

A történelmi adatoknak a források megjelölésével való tárgyilagos feltárása és az összehasonlító nyelvtudomány felhasználása végezetül is azt a meggyőződest tárja elénk, hogy a „huszár” szó és eredete, valamint az ezen fogalomnak megfelelő könnyű lovasság és a harcmódor kizárólag ősi turáni-magyar eredetű és egész Európa fölöttünk magyaroktól vette át és alkalmazta a maga hadiszervezeteiben.

Mint figyelemre méltó körülményt említjük meg, hogy az író több helyen hivatkozik Nógrád vármegyére, ahol az egyes községekben több oly család lakik, mely a „Huszár” családi nevet viseli.

Ilyen helység a mi városunk is, ahol napjainkban is több „Huszár” család lakik s amelyek minden bizonnyal századokkal azelőtt is kapcsolatban voltak a magyar nemzet jellegzetes lovasságával és férfi tagjai harcos huszárok voltak. — A világháború elején fogságba jutott Zsuffa Sándor mint tényleges százados és sok esztendőre nehéz, de hasznos tapasztalatokban gazdag fogság után testileg meggyógyulva, de bizakodó lélekkel tért haza Magyarországra, ahol most mint hivatásos katona a magyar kultúrának is hivatott és jótollu írója.

A mű Rányi Károly kiadásában Budapestben jelent meg.

Megállapítják a kereskedelmi borárakat. A borpiac az elmúlt héten a bortermelő vidékekről beérkező rendkívül nagy kárjelentések hatása alatt erősen megszűlárdult. Hozzájárult ehhez, hogy a kereskedelem a vásárlástól tartózkodik, miután az Árkormánybiztosság foglalkozik a borkereskedelmi árak megállapításával. Komoly helyről vett értesülés szerint ezek a legközelebbi napokban a most folyó tárgyalások alapján megállapítást nyernek, Az Árkormánybiztosság a termelői árat, figyelemmel a nagy károokra és ezenkívül állandóan dráguló termelési költségekre, szabályozni nem kívánja.

Türelem.

Nem is lehet rajta csodálkozni, hogy lassanként kitört az idegesség a magyarságon ezekben a forró levegőjű napokban, amikor nemcsak családok és nemzedékek sorsa dől el évszázadokra, hanem egész országok alakulnak át olyanra, amilyenre az Isten teremtette és szánta, de a telhetetlen emberi hiúság, becsvágy és hosszú meghamisította a tisztánlátást és most a nagy többség bizonytalanul botorkált a szavak, nyilatkozatok, a józan ész és történelem látszólag egymást keresztező útjain.

Mi ezen a helyen szinte már az unalomig azt rágunk olvasóink emlékeztetőre és iparkodunk legjobban tudásunkkal belemarni a vérükbe, út meg a magyar óra is, tehát türelem! Most még csak kattant a régi szerkezet, csak a kezekezik igazodtak el annyira, hogy rövidesen jelezhessék a kellő pillanatot, de — értsük meg! — még nem érkezett el a mi percünk.

GYÁRI ÚJ
ÉS HASZNÁLT

ÍRÓGÉPEKET

KÉNYELMES
FIZETÉSI FELTÉTELEKKEL
KAPHATÓK

VÉGH KALMÁN

KÖNYVESBOLTJÁBAN
SALGÓTARJÁBAN.

Aki kézírását beküldi

Zsombok Zoltán írónak, érdekes grafológiai kidolgozást kap önmagáról jelleméről, tehetségéről, vagy másról, akinek kézírását beküldi.

Utbaigazítást nyer terveire, ötleteire, és tanácsot kap lelki és üzleti céljaira, problémáira.

Részletes levélben fejt ki mindenkinek lehetőségeit és a megoldások módjait olyan ügyekre, tervek, ötletekre és kérdésekre, amelyek természetesen és emberileg elérhetők.

A rádióból is ismert író tanácsainak azonnal hasznát veheti. Egy ilyen grafológiai kidolgozás a modern írásfejlesztés tudományos eredménye és elveti a babonák korából megmaradt jövőndőlés frázisait.

A válasz díját Ön szabja meg: tetesszerinti összeg postabélyegekből és címzett bélyeges válaszboríték mellékelendő. Cím: Zsombok Zoltán, Budapest, 62. Postafiók 46.

Szeplő, májfolt
ellen használjon

B u b i szeplőkrém
Kapható: SZÜCS-gyógyszertárban.

Virágosítsuk városunkat.

ÚJ ÍRÓGÉPET

○ kaphat
rég i író gépéért

VÉGH KALMÁN

könyvesboltjában
SALGÓTARJÁN.

Anglia mai hadászati helyzete.

Amióta a norvég, dán, holland, belga és francia tengerpart, Hammerfesttől a Vizcaya-i öbölíig német kézre jutott, az angol szigetország hadászati helyzete majdnem reménytelenné vált.

Az a fényes elszigeteltség (splendid isolation) melyben Anglia közel három évszázadon keresztül, jóformán háborítatlanul és teljes biztonságban élt, annak idején annak a különleges helyzetnek volt köszönhető, hogy Anglia szigetország volt, amelyet a „two power standard” elve alapján megszervezett hatalmas és jóformán komoly ellenfél nélküli angol haditengerészeti flotta védelmezett. Az anyaország védelmét a flottán kívül, különösen a K partok mentén telepített parti ütegek és védelmi berendezések fokozták. Az angol szigetország egyetlen, akkori hadászati és harcászati elvek szerint jól kiépített és megerősített várendszere volt, amelynek megközelíthetlenségét az Atlanti óceán, Északi tenger, és a La Manche csatorna vize fokozta. Ezt a magábanveve is hatalmas ellenálló erejű védelmi rendszert még fokozták az angolok a francia szövetséggel, Belgium és Hollandia ütköző államok megalakításával, végül a Skandináv államoknak és Portugáliának angol érdekkörbe vonásával. Így sikerült az angol biztonsági rendszert az európai kontinensen egészen a Rajnáig kiterjeszteni.

A repülőgép fejlődésével a légierők teljesen megváltoztatták a szigetország-nak ezt a rendkívül előnyös hadászati helyzetét. A harcok színhelyének, a harmadik dimenzióba, a légtérbe való kiterjesztésével, a repülőgépek gyorsaságának bízhatatlan emelkedésével, a bombatechnika fejlődésével, a szigetország helyzete oda súlyosbodott, hogy ma már nincs az angol szárazföldnek egyetlen talpalatnyi helye sem, amelyet a levegőből bármikor ne lehetne veszélyeztetni, Anglia sziget jellege és ebből kifolyó megközelíthetlensége tehát megszűnt. A tenger, amely a kontinenstől eddig elválasztotta, ma éppen ellenkezőleg — összeköti, mely

szerephez a levegő is hozzájárul.

Fokozza ezt a súlyos helyzetet az is, hogy Anglia ma már teljesen magára maradt és a kontinens teljes egészében összes támpontjaival német birtokban van. Ez a körülmény olyan kedvező és felbecsülhetetlen értékű helyzeti előnyt jelent Németország részére, amit nem szükséges bővebben részletezni.

Hódító Vilmos kerekén ezer évvel ezelőtt Hastings-nál végrehajtott sikeres partraszállása óta, Napoleon sikertelen Boulogne-i partraszállási kísérletén keresztül, Anglia 1940-ben ismét egy újabb partraszállás várakozásának idegtépő állapotában vergődik.

Az összes hadászati és harcászati előfeltételek birtokában, a német hadseregnek minden oka megvan ahhoz, hogy bizzon az Anglia elleni hadjárat rövid lefolyásában. A hadművelési lehetőségeket, illetőleg, Anglia egyszerre három dimenzióban, levegőben, tengeren és a szárazföldön támadható meg.

A támadás kiinduló alapját Európa német kézen levő nyugati partjai képezik, melynek főbb kiinduló pontjait Norvégiában Trondjem, Bergen és Stavanger légi és tengeri támpontjai, Franciaországban pedig a Bretagne-i támpontok képezhetik. Az említett két területből az angol szigetország kétoldali átkarolással félkörben egyszerre több pontból, egyidőben támadható meg, sullyal a már május óta berendezhetett norvég területekből, mely átkaroló támadást arcban Calais, Ostende, Hága területeiből kiinduló akcióval lehet kiegészíteni.

E nagyszabású támadás bevezetését a napjainkban már teljes erővel megindult és Anglia haditengerészeti és repülő alapjai, valamint a hadiüzemek és kiképző táborok ellen végrehajtott sorozatos légi támadások képezik, melyhez az olasz légi és tengeri flotta és afrikai szárazföldi hadsereg, a Földközi-tengeri angol szárazföldi, légi és tengeri erők lekötésével csatlakozik.

A tulajdonképpeni hadműveletek

első célját a német légi fölény, majd a korlátlan légi uralom megszerzése képezheti. Ezzel egyidejűleg, vagy a továbbiakban pedig a leghatalmasabb angol fegyvernek, a hőni tengeri erőknek leküzdése következhetik.

Ilyen előzmények után következhetik a német ejtőernyősök és légi gyalogság vállalkozása, ezzel egyidőben a szárazföldi csapatoknak tengeri úton történő partraszállása, még pedig egyszerre több helyen, Anglia keleti és nyugati partjain.

Sokan fantasztikusnak tartják a német partraszállási lehetőségeket, az angolok pedig erősen bizakodnak a tengeri flottában és légi erejükben.

Hogy a partraszállás nem keresztülvihető, arra az angolok maguk mutattak példát, amikor expedíciós hadseregüket Dunkerque-ből átszállították a csatornába, fölényes német légi beavatkozás és gyorsaságok ellenére is.

A csatabajókat is a tenger fenekére lehet küldeni, hatalmas fedélzeti páncélzatuk ellenére is. Erre is angol példát lehet felhozni az Oran-i és Dakar-i tengeri ütközetből.

Az angol légi flotta pedig jelenlegi helyzetében nem képezhet olyan erőt, amely sokáig ellenállhatna a fölényben levő német légi haderővel szemben.

Néhány német zászlóaljat minden valószínűség szerint partra lehet tenni már az első akciónál, amelyek alapot képezhetnek további erők partraszállításához még teljesen elszigetelt helyzetben is. Megerősítjük, utánpótlásuk nem megoldhatatlan feladat. Erre is igen jó példát szolgálhatnak a Narvik-i események.

Az angol szárazföldi haderő, az emberanyag minden kiváló katonatulajdonságai ellenére, gyengébb kiképzése, aránylag kis létszáma következtében nem tekinthető a kipróbált német hadsereg egyenrangú ellenfelének.

Anglia hadászati és katonapolitikai helyzete tehát cseppet sem mutat kedvező képet.

kola 1940/41. tanévére pályázatot hirdetett. A háromévfolyamu szakiskolára tanulóul az vehető fel, aki 17. életévét betöltötte, az elemi népiskola hatodik osztályát sikerrel elvégezte és a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkattal rendelkezik. A szakiskola elvégzése alkalmából kapott vég bizonyítvány az állami és 100 katasztrális holdon aluli kiterjedésű magánüzemeltetéseknél, illetve az állami és magánpincégazdaságokban pincemesterként való alkalmazásra képesít. A szakiskolák internátussal kapcsolatosak. Havi tápdíj személyenként 20 pengő. A jó magaviseletet és jó előmenetelt tanúsító vagyon-talan tanulók tápdíjkezdményben vagy tápdíjmentességben részesülhetnek. A tanév mindegyik szakiskolájánál október 1-én kezdődik. A pályázati határidő augusztus 20-án jár le. Bővebb felvilágosítással a nevezett szakiskolák igazgatóságai szolgálnak.

Tavaszi napsütés az arcot szeplőssé teszi

Szeplőt, májfoltot szüntet:

Bubi szeplőkrém

Az arcot fehérre, simává teszi:

Bubi arccrém

Az arcot tisztítja:

Bubi szappan

Pattanást szüntet, zsirtalanít:

Bubi arcszesz

Az arcot megvédi a változó időjárástól:

Bubi puder

Kapható:

SZÜCS RÓBERT
gyógyszertárban, Salgótarján

Felvétel az egri érseki jogakadémiára. Az egri érseki jogakadémián az 1940—41. tanév I. szemeszterére szóló beiratkozások 1940. szeptember hó 1-én kezdődnek és 12-én végződnek. Az első ízben iratkozóknak csak felvételi engedélyt kell folyamodványokat 2 pengős okmánybélyeggel ellátva 1940. augusztus 15—31. között kell benyújtani a jogakadémia igazgatóságánál. Szegénysorsú és szorgalmas hallgatók 75 százalékos, 50 százalékos és 25 százalékos tandíjkezdményben részesülhetnek.

Használt kályhákat keresek. Cím a kiadóban.

A Palladis augusztus havi ujdonságai:

Az idegek házipatikája.

Nagyon találóan nevezték el így azokat a nagyszerű könyveket, amelyek a mai idők fáradt és ideges emberét ki tudják ragadni az élet zajlásából. A Pengős és Felpengős Regények, amelyek varázserővel kötik le érdeklődésünket, valószínűleg kikapcsolják idegeink nagyfeszültségét, hogy jótekonnyan bódító árammal töltse meg. Olvassuk csak el az új Pengős kötetet „A vörös rák”-ot, amelynek szerzője, Clifford Knight, egy ismeretlen szigetre vezet el minket. Miközben egy tudóstársaság a természet titkait kutatja, mi magunk a rejtélyes bűnök titokzatoságaiba merülünk el, úgy hogy önfeláldozó rohanunk végig a regény fejezetein. Éppen ilyen teljességgel köti le figyelmünket a legújabb Felpengős Regény: C. W. Hollington könyve „A jaggató barlang”, amely nemcsak izgalmasan érdekfeszítő, hanem megejtően kedves is, vagy a másik most megjelent Felpengős kötet: „A cárnó smaragdja”, Hilaire Belloc-nak az olvasót a bravúros ötletek boszorkánylancába ragadó szellemes regénye. Augusztus közepén jelenik meg a Pengős sorozatban Tracy érdekes lelki motivumokon felépült vadnyugati regénye a „Vakmerő látogatás”, amely ismét csak igazolja a találati állítást, hogy az idegek házipatikája az igazán jó olvasmány.

Nyomdatulajdonos: Végő Kálmán

Arverési hirdetmény.

Pk. 1550/1940.

Univerzál Iroda és Lakberendezési Kft. végrehajtó javára, (képv.: Dr. Engel Simon ügyvéd) 100 P. követelés és jár. erejéig a kir. járásbíróaság 6032/1939. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 1935 pengő becsértékű alábbi ingóságok: rádiók, csillárok, gramofonok Salgótarjánban Főter 7. sz. alatt 1940. évi augusztus hó 8-án d.e. 9 órakor bírósági elárvereztetnek.

Salgótarján, 1940. évi július hó 19.

Török Gyula

kir. bír. végrehajtó.

Jó házból való fiút

nyomdásztanulónak felveszek.
Végnyomda Salgótarján.

Bányamozgók műsora. A baglyasaljai és pálfalvai bányamozgók augusztus hó 4-én, vasárnap, Heltai Jenő: A 111-es című, magyar művészfilmjét fogják szokásos három-három előadásban bemutatni, melynek főszereplői: Lázár Mária, Gervai Marica, Jávör Pál, Törzs Jenő, Csontos Gyula, Rajnay Gábor, Maklár Zoltán. Az artista világból vett, izgalmas műsort kiegészítésül megelőzik a Magyar, Ufa és Fox aktuális világhíradók.

Megjelent az új termésértékesítési rendelet. A hivatalos lap vasárnapi számában megjelent a régen várt termésértékesítési rendelet. A kormány rendelet részletesen szabályozza a buza, rozs, kétszeres és zab forgalombahozatalát. A rendelet szerint 1940. július 31-ig terjedő időben az 1940. évben vagy korábban termelt búzát, rozst, kétszerest és zabot továbbadás céljaira csak a Futura és annak bizományosai, valamint

azok a kereskedők vásárolhatnak, akiket a kereskedelmi miniszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve, erre feljogosítja. A rendelet szerint a 78 kilogramm hektoliter súlyú buza ára mázsaként 23 pengő. Az árak a múltévi áralakulásnak megfelelően emelkednek és azok nyugati határállomásra, Budapestre, dunai államokra, Szolnokra és attól délre fekvő tiszai állomásokra vasuti kocsikba, illetve uszályba berakva értendők. A buza minimális ára azonban bármely feladó állomáson a rögzített árnál 150 pengővel alacsonyabb nem lehet. A minőségi felár 50 fillér mázsaként. Minden malom köteles meglevő buza-, rozs és kétszeres, valamint az ezekből nyert lisztkészletét bejelenteni. Az, akinek a birtokában 10 métermázsát meghaladó mennyiségű buza, rozs, vagy kétszeres liszt van, köteles ezt szintén bejelenteni. Az tulajdonos, hasznélvező, javadalmaz, vagy hasznélvező, aki 20 katasztrális holdat meghaladó, szántóföldi művelés alatt álló ingatlanon gazdálkodik, köteles az 1940. évben termelt buza-, rozs-, kétszeres- és zabkészletét a cséplés befejezésétől számított hat nap alatt bejelenteni. Végül a rendelet intézkedik a súlyos büntető szankciókról. Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, a kihágást két hónapig, háború idején hat hónapig terjedő elzárással büntetik. Egyes esetekben a buza-, rozs-, kétszeres- és zabkészletet az államkincstár javára el lehet kobozni. A kormány rendelete kihirdetése napján lép hatályba.

A gyógyszeripar megvásárolja a mákgubókat az egész országban. A hazai gyógyszeripar jelentős alapanyagát képezi a mákgubó (mákfeji). Tekintettel a nyersanyagellátás nehézségeire, szükséges, hogy a gazdák a mákgubót (mákfejet) ne dobják a szemétre, hanem megfelelően kezelve bocsásák a magyar gyógyszeripar rendelkezésére. A mákgubót mintegy 5 centiméter hosszú szárral, kézzel kell ledobni, levágni. A fényes

mákgubót is le kell törni és gyűjteni, mert az is értékes. A mákgubót kézzel vagy géppel kell csépelni. Nagyon kell ügyelni azonban a mákgubó-törmelék keverésére, csak száraz és tiszta fejet szabad gyűjteni, mert könnyen megpenészedik és akkor értékét veszti. A száraz mákgubótörmeléket az állami felügyelet alatt működő Alkaloida Vegyészeti Gyar Részvénytársaság (Budapest, IV. Irányi u. 27.) átvesszi. A megfelelő anyagért a vasuti kocsiba rakva métermázsaként fizet a gyár, ötven mázsán aluli tételeknél 6 pengőt, ötven mázsán felüli tételnél 7 pengő 20 fillért. Az érdeklődő gazdáknak bővebb felvilágosítást a községi elöljáróság ad.

Hirdessen

„A MUNKA” Politikai hetilapban!

Termelési versenyeket vezet be a földművelésügyi miniszter. A mezőgazdasági kamarák saját területükön már eddig is rendeztek termelési versenyeket, amelyek a mezőgazdasági termelés színvonalának emelésére és egyes művelési módok, termelési ágak népszerűsítésére igen alkalmasnak bizonyultak. Gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter most az ország egész területén széles körben óhajtja bevezetni a termelési versenyeket, amelyeket egységes elvek szerint rendeznének. Ezek a versenyek nemcsak egyes munkálatok helyes elvégzésének eredményét mutatnák be, hanem a helyes gazdálkodásra is buzdítanának. A termelési versenyek részletes tervét most dolgozzák ki.

Felvétel a szőlészeti és borsászati szakiskolákba. A földművelésügyi miniszter a soproni, balatonaráczi és kecskeméti szőlészeti és borsászati szak-

Nyomtatott: „A MUNKA” nyomdában, Salgótarján